

عنوان مقاله:

فرم شناسی برج های مقبره ای در استان مازندران دوران حکومت صفویه تا قاجارنمونه موردی امامزاده یحیی ساری

محل انتشار:

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی معماری، مرمت، شهرسازی و محیط زیست پایدار (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

ابراهیم امیرکلایی - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سوادکوه، ایران

آتنا احمدی - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سوادکوه، ایران

نازنین نوری - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سوادکوه، ایران

ربابه رعیت پرور - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سوادکوه، ایران

خلاصه مقاله:

موضوع ما عنوان پژوهشی است که بر روی فرم شناسی برج های مقبره ای در استان مازندران از اوایل قرن 8 ه.ق تا اواخر دوران حکومت صفویه و قاجار صورت گرفته است. این بناها در گستره جغرافیایی غرب تا شرق مازندران و درحوزه های اقلیمی کوهستانی، جنگلی و جلگه ای قرار دارند و به بخشی از تاریخ سیاسی و مذهبی منطقه به ویژه قرن 8 و 9 ه.ق اشاره دارند که در اسناد مختلفه صورت کلی نام و نشانی از آنها برده شده است. این برجها با ساختار منفرد جنبه سمبلیک و نمادین پیدا کرده اند. برج های آرامگاهی شاهکارهای آجرکاری هستند که دارای ارزش های ویژه نهفته معماری می باشند. بسیاری از این آرامگاه ها، مدفن و مشهد امامزادگان هستند. اهالی منطقه علاوه بر مقابر امامزادگان و سادات مرعشی، آرامگاه های بسیاری برای نیاکان خویش ساختند که برخی از آنها تاکنون برجای مانده است. با آمدن صفویان و رشد مذهب تشیع، معماری تدفینی ایران به مقام های مذهبی اختصاص یافت و ساخت مقابر فرمانروایان جای خود را به ساخت مقابر مذهبی و مقدس داد. قجرها در این زمینه به بازسازی، مرمت و توسعه برخی مقابر و آرامگاه ها در مازندران پرداختند و الحاق معروف مستطیل شکل را به مقابر قرن 8 و 9 ه.ق اضافه نمودند و در سال های پس از قاجار و دوران پهلوی مرمت و توسعه مقابر و آرامگاه ها در این منطقه بدون معماری خاصی ادامه یافت. پژوهش حاضر نشان می دهد که مختصات معماری مقابر برجی شکل در سطح فرمانطقه ای شباهت کلی ولی تمایزات زیادی دارد و در بعد منطقه ای محلی نیز از نظر معماری، نوع مصالح و تزیینات وابسته به معماری علیرغم شباهت های فراوان، از همدیگر متمایز میشوند. بنایی مانند مقبره امامزاده یحیی در شهر ساری نمونه برجسته ای از صدها مورد مقبره شناخته شده در این مناطق است. این آرامگاه متعلق به اواسط قرن نهم ه.ق است و به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این بنا در مرکز شهر ساری قرار گرفته و بسان سایر مقابر منطقه در اثر عوامل اقلیمی و انسانی دچار آسیب های فراوانی شده و تحت حفاظت و مرمت قرار گرفته است. رسیدن به مبانی نظری واحد برای رسیدن به تعادل پویا در این نوع مقابر، بخشی از نتایج مورد اشاره در این مقاله است.

کلمات کلیدی:

مقابر مازندران، دوره صفوی، آرامگاه های قرن 8 و 9 ه.ق، مصالح آجری و اندود گچی، امامزاده یحیی ساری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/478335>

